

nota

Toetsing signaalgebieden

BB_MAA_2012_06_27_pt4

OVERWEGINGSDOCUMENT voor MAA_01

1 Inleiding

De Coördinatiecommissie Integraal Waterbeheer (CIW) heeft voor de de toetsing van de signaalgebieden een procedure vastgelegd. De procedure is als volgt:

- voorbereiding door bekkensecretariaat i.s.m. waterbeheerders;
- behandeling door ambtelijk bekkenoverleg (ABO);
- advisering door bekkenraad en de stuurgroepen van de betrokken Waterschappen;
- opmaak overwegingsdocument (bekkensecretariaat – ABO);
- goedkeuring door bekkenbestuur.

Voorliggende nota, het overwegingsdocument, doet aan het bekkenbestuur een voorstel over hoe om te gaan met de adviezen van bekkenraad en de stuurgroepen van de betrokken Waterschappen.

2 Advies stuurgroep Waterschap Mark en Weerijs (zitting van 11 juni 2012):

De stuurgroep van het Waterschap Mark en Weerijs waarin de gemeente Wuustwezel vertegenwoordigd is heeft kennisgenomen van de bekkenspecifieke bundel met volgende fiche:

MAA_01: WUG Geenhofloop (Wuustwezel)

De fiche werd met het gesuggereerde ontwikkelingsperspectief besproken. Gezien de beperkte opkomst werd er geen officieel advies vanuit het waterschap geleverd. Wel werden een aantal opmerkingen tijdens de vergadering geformuleerd (cf verslag waterschap Mark en Weerijs) en deze worden in dit document behandeld. De belangrijkste opmerkingen kwamen van de gemeente Wuustwezel. Deze opmerkingen zijn ook terug te vinden in een aangetekend schrijven van de gemeente Wuustwezel op 26 maart 2012 aan het waterschapssecretariaat Mark en Weerijs (zie bijlage).

a) *De gemeente Wuustwezel wijst erop dat voorliggende fiche over signaalgebied MAA_01 aanhaalt dat het gebied volgens het huidige GRS slechts in beperkte mate wordt aangesneden, maar dit niet geïnterpreteerd mag worden dat de gemeente het gebied niet wenst te ontwikkelen. De gemeente Wuustwezel beklemtoont dat er wel degelijk de woonbehoefte is binnen de gemeente en dat zij dit gebied wel degelijk wenst aan te snijden voor woonfunctie. Enkel om het GRS goedgekeurd te krijgen door de provincie werd erin opgenomen dat dit gebied (nog) niet ontwikkeld wordt.*

→ Er wordt akte genomen van deze opmerkingen en de nuance wordt aangebracht in de fiche

b) *De gemeente wijst er eveneens op dat de gemeentelijke ontwikkeling sinds 1977 volgens het gewestplan gebeurt. Dit heeft geleid tot de huidige structuur van de dorpskern met de gepaste voorzieningen en ontsluitingen. Het verder ontwikkelen van dit signaalgebied is kernversterkend en past binnen deze ruimtelijke planning die reeds tientallen jaren plaatsvindt. De gemeente wil hierin consequent verder gaan.*

Volgens dezelfde ruimtelijke planning werden landbouwactiviteiten in het gebied de afgelopen decennia dan ook afgebouwd of vertrokken landbouwers vrijwillig. De gemeente gaat bijgevolg niet akkoord met een herbestemming naar landbouwgebied.

→ Deze insteek vanuit ruimtelijke planning dient bij de uiteindelijke afweging voor verdere ontwikkeling van het gebied in overweging worden genomen en moet gezien worden naast de insteek van vanuit het waterbeleid. De voorgestelde mogelijke herbestemming naar landbouwgebied wordt verwijderd uit de fiche; dit was immers exemplarisch te beschouwen voor een open ruimte functie. Verder stelt de fiche duidelijk dat er rekening dient gehouden te worden met de toekomstige woonbehoefte in de gemeente Wuustwezel.

c) VLM wijst tijdens de waterschapsvergadering op het gevaar dat bij ontwikkeling van deelgebied 4, dat lager gelegen is, er hoogstwaarschijnlijk zal opgehoogd worden. Dit zal leiden tot een grondwaterstijging wat vochtproblemen in de bestaande woningen kan veroorzaken.

→ Dit moet inderdaad bij verdere vervolgstappen in rekening worden gebracht.

Gezien het de expliciete vraag van de gemeente was om ook de opmerkingen van hun schrijven van 26/3/2012 aan het waterschapsecretariaat Mark en Weerij (zie bijlage) mee te nemen naar het bekkenbestuur van het 27/6/2012, worden hieronder deze schriftelijke opmerkingen besproken.

d) De gemeente Wuustwezel betreurt dat geen gevolg werd gegeven aan de bespreking tussen de gemeente en het bekkensecretariaat op 3/11/2011.

→ De bekkensecretariaat benadrukt dat dit wel degelijk gebeurd is en de fiche als dusdanig werd aangepast. Het betrof in hoofdzaak 3 punten.

- Een vraag tot verder onderzoek naar het relatieve belang van het signaalgebied voor het watersysteem in een ruimere regio. Relevant hier is de functie om het water vast te houden in het stroomgebied van de Geenhofloop en de Weerij.
- Opnemen in de fiche dat het betreffende WUG het enige (grote) WUG van de gemeente Wuustwezel is.
- Bijkomend opnemen van mitigerende maatregelen en voorwaarden indien het gebied aangesneden wordt voor woonfunctie. Kortom een vraag tot een genuanceerd ontwikkelingsperspectief en bekijken of er een alternatief is voor een herbestemming.

e) opmerking 1 van bijlage

→ Het is inderdaad zo dat er geen afwateringsprobleem is of probleem met wateroverlast in het gebied. Dit wordt ook niet gesteld in de toetsing. Het is immers geen waterbergingsgebied, maar wel een waterconserveringsgebied; dwz dat het water wordt vastgehouden in de grond onder het maaiveld. De waterconserveringsfunctie is als dusdanig niet zichtbaar maar daarom niet minder belangrijk. Het belang van deze bufferende sponsgebieden zal in het licht van de klimaatverandering alleen maar toenemen: water vasthouden in natte periodes (bescherming bieden tegen wateroverlast stroomafwaarts) en geleidelijk water afgeven in droge periodes.

d) opmerking 2 van bijlage

→ zie punt b hierboven; Verder haalt de gemeente aan dat iov het gemeentebestuur reeds percelen gelegen tussen de Sportlaan, de nieuwe verkaveling Hagelkruisakker en de Slijkstraat heeft verworven voor ontwikkeling. Dit komt echter overeen met deelgebied 2 en hier stelt de fiche duidelijk dat er geen conflict is met bestemming, mits bijkomende aandacht voor het infiltrerend vermogen.

De ontwikkeling van dit gebied en het initiatief dat de gemeente reeds heeft genomen is niet tegenstrijdig met de conclusies en de suggestie tot ontwikkelingsperspectief.

e) *opmerking 3 van bijlage.*

→ Zie punt b hierboven.

f) *opmerking 4 van bijlage*

→ De gemeente stelt dat indien zich in de toekomst toch problemen voordoen betreft afwatering, de watertoets zal worden toegepast. De logica in deze redenering is zoek (preventiebeginsel in milieubeleid) en bovendien schiet de watertoets te kort door enkel op perceelsniveau te kijken. Het doel van voorliggende oefening is net om voor het ganse gebied een pro-actieve, onderbouwde insteek vanuit het watersysteem (en vanuit de principes van integraal waterbeleid) aan te leveren. Omwille van de gevoeligheid van het gebied en het cumulatieve effect van de individuele ontwikkeling kan de watertoets op vergunningsniveau hier geen afdoende garanties bieden.

Bovendien gaat het hier om waterconservering (water vasthouden in de bodem) en niet over waterberging (boven het maaiveld), zoals de gemeente verkeerdelijk stelt.

Verder is de fiche opgemaakt volgens het richtinggevend principe in het waterbeleid van "vasthouden – bergen – afvoeren". Het voorstel van de gemeente om stroomafwaarts te bergen bij ontwikkeling van het gebied druist hier tegen in. Tot slot kan men vragen stellen bij de haalbaarheid van het te bergen volume indien het signaalgebied wordt ontwikkeld zonder bijkomende voorwaarden naar waterinfiltratie en drainage, omwille van de grootte: ongeveer 30ha (300000m²).

e) *opmerking 5 van bijlage*

→ Dit klopt en op basis hiervan hebben we alle vertrouwen in een constructieve samenwerking bij toekomstige planningsprocessen in het gebied.

Op basis van bovenstaande opmerkingen tijdens de stuurgroep van het waterschap Mark en Weerijds op 11/6/2012 en in hun aangetekend schrijven van 26/3/2012 gaat de gemeente Wuustwezel niet akkoord met een herbestemming van het gebied. De gemeente Wuustwezel geeft te kennen wel bereid te zijn om in een vervolgstadium constructief mee te werken naar bijkomende voorwaarden en oplossingen bij ontwikkeling van de woonfunctie in het gebied zodat de functie voor het watersysteem van het gebied niet verloren gaat. De gemeente beaamt tijdens de waterschapsvergadering Mark en Weerijds dat het gebied tijdens de wintermaanden erg vochtig is.

Besluit:

Gelet op de ontvangen bemerkingen via het waterschap Mark en, en gelet op de genuanceerde suggestie tot ontwikkelingsperspectief in de fiche die stelt dat vanuit het oogpunt van het watersysteem enkel deelgebied 4 van het aandachtsgebied best herbestemd wordt naar een open ruimte functie, maar dat indien het gebied toch ontwikkeld wordt dit dient te gebeuren volgens bepaalde voorwaarden, wordt de eigenlijke conclusie en suggestie tot ontwikkelingsperspectief niet fundamenteel aangepast. De suggestie tot ontwikkelingsperspectief is voldoende genuanceerd en stelt niet dat een herbestemming van het gebied de enige optie is.

Er wordt geen fundamentele wijziging gedaan omdat tijdens het ambtelijk bekkenoverleg (29/3/2012) door VMM duidelijk werd gesteld dat wijziging van de grondwatertafel bij ontwikkeling niet toegelaten is.

Het bekkensecretariaat benadrukt dat deze fiche een insteek levert louter vanuit het waterbeleid en dat dit advies moet gezien worden naast andere beleidsmatige en sectorale insteeken bij de beslissing omtrent de uiteindelijke bestemming van het gebied. Niettemin moet dit advies wel gezien worden als een collegiaal gedragen standpunt en visie van de actoren in het integraal waterbeleid, dat waterhuishoudkundige input levert aan het ruimtelijk beleid. Voor het doel van de actie, de

toepassingen en het statuut van de fiche wordt verder verwezen naar 2.5, 2.6 en 2.7 van de bekkenspecifieke bundel die de fiche begeleidt.

3 Advies Bekkenraad Maasbekken (uitgebracht in zitting van 10 april 2012):

De Bekkenraad Maasbekken heeft kennisgenomen van de bekkenspecifieke bundel met volgende fiches:

- MAA_01: WUG Geenhofloop (Wuustwezel)
- MAA_04: WUG Vondersbroek (Overpelt, Neerpelt)
- MAA_05: WUG Donkerstraat (Overpelt, Neerpelt)
- MAA_06: WUG Boelenstraat (Overpelt)

Tijdens het overleg werden de 4 fiches voorgesteld en besproken. De Bekkenraad Maasbekken had tijdens de vergadering geen fundamentele opmerkingen bij de vier voorgestelde fiches en adviseerde de fiches met het voorgestelde ontwikkelingsperspectief gunstig.

Vanuit de sector landbouw werd voor MAA_01 wel de bezorgdheid geuit dat mogelijke herbestemming van het WUG, hoogstwaarschijnlijk elders gecompenseerd wordt ten koste van landbouwgrond. Dit doet geen afbreuk aan de voorliggende fiche en de gesuggereerde ontwikkelingsperspectief, maar zal in de vervolgstappen moeten uitgeklaard worden.

4 Beslissing Bekkenbestuur Maasbekken 27 juni 2012

Artikel 1: Gelet op de weloverwogen argumentatie hierboven keurt het bekkenbestuur van het Maasbekken de resultaten van de toetsing en de suggestie tot ontwikkelingsperspectief voor de (clusters van) signaalgebieden MAA_01 goed. Daarnaast geeft zij volgende aanvulling:

Het Bekkenbestuur raadt de gemeente Wuustwezel aan om bij ontwikkeling van haar toekomstvisie en verdere ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met extremere buien en de ruimte die hiervoor nodig is om wateroverlast te voorkomen. Een bijkomende studie naar de potentie van het betreffende gebied (signaalgebied Geenhofloop) om water te bergen (naast de huidige waterconserveringsfunctie onder het maaiveld) wordt aangeraden.

Recent hadden immers ook kleinere dorpskernen in landelijk gebied te kampen met wateroverlast (oa. omwille van toenemende verharding en onvoldoende ruimte voor water). Voor een hypothetische lokale wolkbreuk kan men specifiek voor Wuustwezel onderzoeken waar het water naar toe stroomt (laagste punten) en welke huizen een overstromingsrisico kennen. Kan het signaalgebied vervolgens een functie vervullen om het water te bergen (en eventueel naar toe af te leiden)? Dergelijke toekomstscenario wordt best in rekening gebracht bij de uiteindelijke keuze van ontwikkeling.

Artikel 2: Het bekkenbestuur gaat akkoord met de door de CIW goedgekeurde methodiek waarbij de in artikel 1 goedgekeurde fiches worden opgenomen in een bekkenspecifieke bundel.

Artikel 3: Dit besluit wordt toegevoegd aan de notulen van de vergadering van het bekkenbestuur van het Maasbekken van 27 juni 2012.